

Sprawozdanie z działalności Oddziału Częstochowskiego Polskiego Towarzystwa Geograficznego w okresie od 8 listopada 2017 do 31 grudnia 2021r.

I. Sprawy organizacyjne

1. Władze OCz PTG

Zarząd

- Przewodnicząca – Urszula Gospodarek
- Wiceprzewodnicząca – Bożena Dobosik
- Sekretarz – Elżbieta Lepiarz
- Skarbnik – Elżbieta Pyrkowska
- Członek – Beata Puchalska

Komisja Rewizyjna

Małgorzata Mitreva – Przewodnicząca, Elżbieta Nierzwicka, Anna Tarnowska

2. Sprawy członkowskie: stan na dzień 31.XII. 2017 r. – 27 członków

Liczba członków Oddziału na koniec każdego roku kalendarzowego wynosiła :

2018 rok – **29 osób** w tym: 11 nauczycieli geografii i 16 emerytów

2019 rok – **35 osób** w tym: 12 nauczycieli geografii i 23 emerytów

2020 rok - **37 osób** w tym: 8 nauczycieli geografii i 27 emerytów

2021 rok – **38 osób** w tym: 8 nauczycieli geografii i 27 emerytów

Skreślenia z listy członków: 2018 – 1 os., 2019 – 3 os., 2020 – 2 os., 2021 – 1 os (og. 7 os.)

Przyjęcie nowych członków: 2018 – 3 os., 2019 – 9 os., 2020 – 4 os., 2021 – 2 os (og. 18 os)

Nagrody i wyróżnienia:

2018 r. Medal PTG - kol. B. Dobosik, Złota Odznaka PTG – kol. B. Tryba,
Medal z okazji 100 – lecia PTG – kol. B. Dobosik, U. Gospodarek

2019 r. – Złota Odznaka PTG – kol. E. Pyrkowska

2020 r. - Złota Odznaka PTG – kol. M. Sparczyńska – Mitreva

3. W 2018 r zmieniliśmy siedzibę Oddziału z IV LO im. H. Sienkiewicza na obecną w zasobach Częstochowskiego Centrum Organizacji Pozarządowych – budynek USC przy ul. Focha 19/21 oraz przy ul. Śląskiej 3/5.

4. Odbyło się 12 posiedzeń Zarządu Oddziału. Uczestniczono w 10 posiedzeniach Zarządu Głównego PTG, ogółem w 7 zjazdach, konferencjach regionalnych i ogólnopolskich.

II. Działalność merytoryczna – podsumowanie (Zestawienie zbiorcze – Tabela Nr 1)

Zorganizowano 2 sesje popularno – naukowe dla 163 uczniów częstochowskich szkół:

- 14 marca 2018 r. z okazji obchodów 100 – lecia PTG w Ośrodku Promocji Kultury Gaude Mater „Rola rzek w rozwoju Częstochowy” (udział 62 osób w tym 18 PTG),
- 20 marca 2019 r. w ZS im. B. Prusa „Walory przyrodnicze Częstochowy” – (udział 101 osób w tym 6 PTG).

Współorganizowano Pierwszą i Drugą Ogólnopolską Pielgrzymkę Geografów na Jasną Górę:

- 26 maja 2018 r. udział ok. 40 osób,
- 26 października 2019 r. – udział 35 osób.

Przeprowadzono 18 prelekcji dla 420 osób w tym dotyczących:

Polski - 6/176 os., Europy - 4/74 os, Azji - 3/56 os., Afryki – 3/52 os., Ameryki Południowej – 1/29 os., Ameryki Północnej – 1/33 os.

Zorganizowano 9 wycieczek autokarowych w których wzięło udział 356 osób.

Odbyło się 12 wycieczek terenowych i spacerów z udziałem 232 osób.

III. Działalność Oddziału Częstochowskiego PTG w **2018 r.**

14 marca OPK Gaude Mater - Sesja popularno – naukowa z okazji obchodów 100 – lecia PTG pn. „Rola rzek w rozwoju Częstochowy”

26 maja – Jasna Góra - Pierwsza Ogólnopolska Pielgrzymka Polskich Geografów na Jasną Górę (współorganizacja)

Wycieczki i zajęcia terenowe:

20 kwietnia – „Warta w krajobrazie Częstochowy” – wycieczka piesza doliną Warty (ok. 70 uczestników, w tym 10 PTG) – prowadzący: B. Dobosik, U. Gospodarek

12 maja - „Ziemia Nyska” – Paczków – Otmuchów – Nysa (52 osoby/12 PTG) - prowadzący: U. Gospodarek, H. Nowak

19 maja - Rejs statkiem po Kanale Gliwickim (współorganizacja ze Stowarzyszeniem SENIOR Tour) – 94 osoby/7 PTG

9 czerwca - Krakowskie Kopce – Cmentarz Salwatorski (grób E. Romera) - 49 osób/10 PTG

31 sierpnia - Lubliniec – szlakiem zabytków oraz Edyty Stein - 14 osób/6 PTG - prowadząca: M. Oberska

22 września - JUROMANIA – wycieczka piesza Olsztyn – rez. „Sokole Góry” – 12 osób/2 PTG - prowadząca: U. Gospodarek.

Prelekcje 2018 r.

10 stycznia - Bałkańskim szlakiem: Macedonia, Czarnogóra, Albania - prelegent Z. Fedyczek (26 osób/11 PTG)

21 lutego - *Karibu – sana* – Tanzania oczami misjonarki – prelegent S. Milena (J. Pociask) – 16 osób/13 PTG

11 kwietnia – Brazylia – prelegent J. Nierzwicki – 29 osób/17 PTG

9 maja - Indie cz.1 – od Delhi do Waranasi – prelegent B. Dobosik - 18 osób/13 PTG

13 czerwca - Indie cz. 2 – od Waransi do Dżajpuru – prelegent B. Dobosik – 19 osób/13 PTG

12 września – Ziemia Przemyska – prelegent A. Soduła – 14 osób/12 PTG

14 listopada - Republika Południowej Afryki – prelegent P. Karkoszka – 11 osób/11 PTG

12 grudnia – Spotkanie Opłatkowe – 13 osób/11 PTG

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

- praca w Komitecie Okręgowym Olimpiady Geograficznej – B. Dobosik, B. Tryba
- praca w Komisji Wojewódzkiej konkursu geograficznego dla uczniów woj. śląskiego (współpraca z KO w Katowicach) – B. Dobosik, J. Strzyżewska, B. Tryba,
- współpraca z Reg. Od. PTTK w Częstochowie – U. Gospodarek, M. Mitreva, A. Tarnowska,
- współpraca z Częstochowskim Oddziałem Przewodników PTTK – U. Gospodarek
- prowadzenie strony internetowej Oddziału – B. Dobosik

Udział w spotkaniach, konferencjach i szkoleniach PTG:

08.01 – spotkanie noworoczne z Prezydentem Miasta Częstochowy – Filharmonia (2 os.)

27.01 – uroczyste posiedzenie ZG PTG w 100 – lecie jego utworzenia: Pałac Staszica – Wawa (1 os.)

- 23.03 – posiedzenie ZG PTG – Kraków (1 os.)
12 – 14.04 - Kongres Geografii Polskiej w Warszawie (4 os.)
21 – 22. 06 - Konferencja „Rola geografii w utrwalaniu Niepodległej Polski i Jej Rozwoju”
UJ – Kraków (3 os.)
28 – 30.09 – Regionalny Zjazd Geografów – Sosnowiec (5 os.)
19-20.10- konferencja KEG „Miejsce i przestrzeń. Edukacja geograficzna w ujęciu
humanistycznym”, W-wa (3 os.)
30.11 – szkolenie dla skarbników PTG – Sosnowiec (2 os.).
13.12 – spotkanie opłatkowe Prezydenta Miasta Częstochowy z przedstawicielami
organizacji pozarządowych (2 os.).

IV. Działalność Oddziału Częstochowskiego PTG w 2019 r.

20 marca - Sesja popularno – naukowa pn „Walory przyrodnicze Częstochowy”
dla uczniów częstochowskich szkół w ZS im. B. Prusa – udział 101 osób/6 PTG.

26 października - Druga Ogólnopolska Pielgrzymka Geografów na Jasną Górę (Jasna Góra –
Dom św. Kaspra) – 35 osób/15 OCzPTG

Wycieczki i zajęcia terenowe:

2 maja - Spacer ziołowy – Złoty Potok (Zespół pałacowo – parkowy, Dolina rz. Wiercicy)
Senior PLUS, O.Cz. PTG. – prowadzący: I. Jarzyńska, U. Gospodarek – 25 osób/5 PTG

18 maja - Wycieczka autokarowa - Arboretum w Rogowie. Zwiedzanie arboretum oraz
Muzeum Lasu i Drewna. prowadzący: U. Gospodarek, H. Nowak – 48 osób/19 PTG

15 czerwca - Wycieczka autokarowa -Atrakcje przyrodnicze Kielc (Ogród Botaniczny, Rez.
Kadzielnia) - prowadzący: U. Gospodarek, H. Nowak – 50 osób/15 PTG

15 września - Spacer ziołowy – Kamieniołom w Rudnikach k/Częstochowy - Senior PLUS,
O.Cz. PTG. - prowadzący: I. Jarzyńska, U. Gospodarek – 20 osób/4 PTG

22 września - JUROMANIA 2019 – Święto Szlaku „Orlich Gniazd”

Olsztyn – ruiny zamku z XIV w. (organizatorzy: Urząd Marszałkowski woj.śląskiego, Powiat
Częstochowski, Związek Gmin Jurajskich, UG Olsztyn, Fundacja Wspólnoty Gruntowej wsi
Olsztyn, współorganizator: O.Cz. PTG) – U. Gospodarek – 60 osób/7 PTG

15 listopada - Kraków – Wawel – siedziba Królów Polski – autokarowa wycieczka
szkoleniowa. Zwiedzanie z przewodnikiem wystaw: „Reprezentacyjne komnaty królewskie”
oraz „Wawel zaginiony” - prowadzący: U. Gospodarek, H. Nowak - 50 osób/15 PTG.

Prelekcje 2019

09 stycznia - „Estonia” – prelegent B. Puchalska – 11 osób/11 PTG

25 lutego - Spotkanie organizacyjne XVIII Nauczycielskiego Obozu Wędrownego –
ROZTOCZE 2019 – prowadzący: Z. Tarnowski, U. Gospodarek – 29 osób/11 PTG.

13 marca - „Kraków mniej znany” cz.1- prelegent B. Dobosik – 24 osoby/17 PTG

10 kwietnia - „Atrakcje turystyczne Pomorza” – prelegent B. Pusz – 16 osób/11 PTG

08 maja - „Wyspa Mauritius” – prelegent J. Nierzwicki – 25 osób/9 PTG

16 czerwca - „Grecja turystycznie, kulinarnie i tanecznie” – prelegent B. Tryba – 12 osób/10
PTG

13 września - „W solnych górach Tadżykistanu” - prelegent J. Zygmunt – 19 osób/ 9 PTG

9 października - „Kraków mniej znany cz.2” prelegent B. Dobosik - 28 osób/23 PTG

13 listopada - „Monte Rosa – relacja z wyprawy” – prelegent J. Wojtyna – 25 osób/20 PTG

11 grudnia – Spotkanie Opłatkowe – 18 osób/16 PTG

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

- praca w Komitecie Okręgowym Olimpiady Geograficznej B. Dobosik, B. Tryba
- praca w Komisji Wojewódzkiej konkursu geograficznego woj. śląskiego, opracowanie testów (współpraca z KO w Katowicach) - B. Dobosik, J. Strzyżewska, B. Tryba
- referat pt. „Jak prowadzić edukację ekologiczną we współczesnej szkole?” na konferencji „Współczesne wyzwania edukacji ekologicznej” – ZPK W Śl. Będzin 24.10. - B. Dobosik
- prelekcje pt. „Częstochowskie rzeki” w SP Nr 8,17 i 36, - U. Gospodarek
- współpraca z Reg. Oddz. PTTK w Częstochowie, Częstochowskim Oddziałem Przewodników PTTK, Zarządem Okręgu LOP, Stowarzyszeniem Senior Plus, UTW przy UHP w Częstochowie, Muzeum Częstochowskim, Cz. Tow. Naukowym.
- udział w XVIII Nauczycielskim Obozie Wędrownym ROZTOCZE 2019 (9 osób).
- prowadzenie strony internetowej Oddziału – B. Dobosik

Udział w spotkaniach, konferencjach i szkoleniach PTG:

- 14.01 – spotkanie noworoczne z Prezydentem Miasta Częstochowy – Filharmonia (1 os.)
22.03 – posiedzenie ZG PTG – Rzeszów (1 os.)
20.09 - posiedzenie ZG PTG oraz Walne Zebranie Delegatów –Warszawa (2 os.)
22-23.11 – konferencja KEG PTG w Kielcach – „Edukacja geograficzna – ku poszukującemu uczeniu się” (1 os.)
10.12 – spotkanie opłatkowe Prezydenta Miasta Częstochowy z przedstawicielami organizacji pozarządowych (1 os.)

V. Działalność Oddziału Częstochowskiego PTG w 2020 r.

27 stycznia - Spotkanie organizacyjne XIX Nauczycielskiego Obozu Wędrownego – „Pogórze Strzyżowskie i Beskid Niski” prowadzący: Z. Tarnowski, U. Gospodarek – 24 osoby/8 PTG

12 lutego - Prelekcja „Wybrane obszary chronione i parki narodowe Stanów Zjednoczonych” prelegent J. Nierzwicki – 33 osoby/16 PTG.

Wycieczki terenowe

11 stycznia „Spacer po Starym Mieście w Częstochowie” (Stary Rynek, Kościół pw. św. Zygmunta, Archikatedra pw. św. Rodziny) - 20 osób/12 PTG

22 lutego Dzielnica Podjasnogórska (Rynek Wieluński - Park im. 3 Maja, Al. Sienkiewiczza - Park im. S. Staszica - ul. 7 Kamienic) - 16 osób/8 PTG

12 września "Warta poznania warta" (ul. Mirowska - Pomnik Ofiar Getta - Park Katyński - ujście rz. Stradomki do Warty) - 14 osób/7 PTG

19 – 20 września JUROMANIA - Zamek w Olsztynie. Orowadzanie po wzgórzu zamkowym – U. Gospodarek – ok. 150 osób w tym 6 PTG i ok. 20 sympatyków.

22 września br. „Zakończenie lata” Rez. Sokole Góry - 24 osoby /5 PTG

Planowane spotkanie organizacyjne z prelekcją o Maderze w dniu 11 marca 2020 r. oraz sesja popularno – naukowa w dn.12 marca „Krajobrazy naturalne i kulturowe Częstochowy” nie odbyły się z uwagi na obostrzenia związane z pandemią korona wirusa.

Inne formy działalności

- 16 września „Sieć rzeczna na terenie miasta Częstochowy” – prelekcja U. Gospodarek dla uczniów kl. VI i VII SP Nr 17 z Oddziałami Integracyjnymi w Częstochowie (ok. 20 uczniów)

- 13 listopada - nagranie z TV ORION wykładu on-line dla słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Częstochowie pt. „Obiekty sakralne w krajobrazie Częstochowy” - U. Gospodarek
- 27 listopada - udział Przewodniczącej w wideo spotkaniu Zespołu ds. Finansów i Administracji PTG
- B. Dobosik, J. Strzyżewska, B. Tryba – praca w jury Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Geografii; dodatkowo B. Dobosik jest autorką testów konkursowych
- B. Dobosik, B. Tryba – praca w jury zawodów okręgowych Olimpiady Geograficznej
- B. Dobosik – udział w konferencji naukowej „Umiejętności jako nadrzędny cel edukacji geograficznej – ich kształtowanie i ocenianie” - 6-7 listopada 2020 r. (konferencja one-line)
- prowadzenie strony internetowej Oddziału – B. Dobosik

VI .Działalność OCz PTG w 2021 r.

23 marca – „Powitanie wiosny” – spacer po Mstowie. Zwiedzanie zespołu klasztoru – sakralnego w Wancerzowie, spacer po terenach rekreacyjnych nad Wartą i centrum Mstowa - 12 osób/4 PTG

29 kwietnia – spacer z ul. Bursztynowej przez Górę Trzech Jaskiń do Kusiat – 13 osób/6 PTG

8 maja – wycieczka terenowa z edukacją przyrodniczo – leśną w lasach Nadleśnictwa Koszęcin – 27 osób/7 PTG

Przejście piesze: Koszęcin - Szlak rowerowy (zielony) - Staw Siwniok - Droga Kościółkowa - Piłka - Uroczysko "Potępowe" - Ścieżka dydaktyczna "Nasi mali przyjaciele" - Koszęcin

Zwiedzane obiekty: Zespół pałacowo - parkowy i drewniany Kościół św.Trójcy w Koszęcinie - drewniany Kościół MB Różańcowej w Boronowie

Zajęcia przeprowadził - Łukasz Cierpień, Specjalista Służby Leśnej w Nadleśnictwie Koszęcin

13 maja - spacer: Siedlec – Gąszczyk – Mstów – Źródło Stoki - 11 osób/5 PTG

26 maja – nagranie w TV ORION dla słuchaczy UTW przy Politechnice Częstochowskiej – temat: „Atrakcje krajoznawcze okolic Częstochowy – Mstów – Blachownia – Gąszczyk – Góra Trzech Jaskiń”. Przewodnicząca U. Gospodarek

29 maja – wycieczka „Formy krasowe w Parku Krajoobrazowym „ Orlich Gniazd” na przykładzie Doliny Wodącej - 39 osób/11 PTG

Przejście piesze : Ośrodek Naukowo – Edukacyjny ZPKWŚI - ścieżka dydaktyczna po terenie Doliny Wodącej – zamek Pilcza (ogółem ok. 7 km)

Zwiedzane obiekty: osobliwości przyrodnicze na ścieżce dydaktycznej, ruiny zamku PILCZA, Sanktuarium MB Patronki Rodzin w Żarkach Leśniowie.

19 czerwca – współorganizacja z Regionalnym Oddziałem PTTK wycieczki krajoznawczej pn. „Atrakcje Ziemi Piotrkowskiej – okolice Tomaszowa Mazowieckiego” - 48 osób/5 PTG

Uczestnicy zwiedzili: Skansen Rzeki Pilicy, Niebieskie Źródła, Groty Nagórzyckie w Tomaszowie Mazowieckim oraz bunkier kolejowy z okresu II wojny światowej w Konewce.

29 czerwca – 8 lipca – XX Nauczycielski Obóz Wędrowny „Beskid Niski i Pogórze Ciężkowickie” .W obozie uczestniczyło 8 członków PTG.

15 września – zwiedzanie z kustoszem wystawy pn. „Częstochowa – miasto nad Wartą” na Starym Rynku w Częstochowie - 22 osoby/13 PTG.

17-19 września - IV Święto Szlaku „Orlich Gniazd” JUROMANIA. Czynny udział Przewodniczącej w programie – oprowadzanie po ruinach zamku w Olsztynie (ok. 100 osób w 9 grupach). W imprezie uczestniczyło kilkaset osób w tym kilku członków PTG.

20-21 września – organizacja i realizacja z Oddziałem Częstochowskim LOP zajęć terenowych zleconych przez Zarząd Główny LOP pn. „Mała retencja – więcej wody dla przyrody”. W wycieczkach terenowych uczestniczyli uczniowie SP Nr 42 (32 osoby) oraz ZS im. Wł. Reymonta w Częstochowie (30 osób). Trasa wycieczki: Zrębice – staw rekreacyjny – Rez. Parkowe – źródła i Dolina rz. Wiercicy – stawy hodowlane pstrąga tęczowego – Staw Amerykan – Staw Irydion

22 września – wycieczka do Warszawy – zwiedzanie z przewodnikiem Cmentarzy Powązkowskich, spacer po Warszawskiej Starówce – 34 osoby/8 PTG

1-3 października – 62 Zjazd PTG w Dobkowie na Pogórzu Kaczawskim – część terenowa. Uczestniczyło ok. 40 osób w tym B. Dobosik i U. Gospodarek,

15-16 października – konferencja naukowa „Ewaluacja w procesie kształcenia geograficznego” w Krakowie. Z OCz PTG uczestniczyły: B. Dobosik, M. Mitereva, G. Radomska.

20 października – zebranie organizacyjne połączone ze zwiedzaniem Muzeum Kresowego w Częstochowie przy ul. Nowowiejskiego 3 - 19 osób/15 PTG.

Po wystawie oprowadzał p. Adam Kiwacki – Prezes Częstochowskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo – Wschodnich.

16 listopada – udział Przewodniczącej w posiedzeniu Zarządu Głównego PTG (on – line). Dyskusja nad wprowadzeniem zmian w zapisach statutowych.

14 grudnia – dyżur dot. spraw organizacyjnych oraz posiedzenie Zarządu OCz PTG (10 osób)

Inne formy działalności

- udział w XXI Ogólnopolskim Forum Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych w Rzeszowie w dn. 18-19.09 (2 osoby)
- publikacja B. Dobosik „Wybrane umiejętności geograficzne uczniów w świetle wyników egzaminu maturalnego z geografii w latach 2015-2020” w t. 11 Prac Monograficznych Komisji Edukacji Geograficznej
- praca B. Dobosik w Komisji Edukacji Geograficznej PTG (m.in. uwagi do raportu Matura z geografii w latach 2015 – 2020, udział w pracach koncepcyjno-organizacyjnych dotyczących Kongresu Edukacji Geograficznej w X. 2022 r w Łodzi)
- B. Dobosik, J. Strzyżewska, B. Tryba – praca w jury Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Geografii; dodatkowo B. Dobosik jest autorką testów konkursowych
- B. Dobosik, B. Tryba – praca w jury zawodów okręgowych Olimpiady Geograficznej
- prowadzenie strony internetowej Oddziału – B. Dobosik

Stan środków finansowych na dzień 31 grudnia 2021r. wynosił **881,12 zł** (słownie: osiemset osiemdziesiąt jeden złotych 12/100). wg. raportu CZ/12/2021

Opracowała: Przewodnicząca OCz PTG -Urszula Gospodarek

Załącznik: Tabela – Zestawienie zbiorcze dot. działalności OCzPTG w latach 2018 - 2021

Częstochowa, 31 grudnia 2021 r.